

АЛЕКСАНДЪР ПУШКИН ПРИКАЗКА ЗА ЗЛАТНОТО ПЕТЛЕ

Превод от руски: Младен Исаев, 1971

chitanka.info

Някъде в далечно царство,
в тридесето господарство,
се прославил цар Дадон.
Седнал млад на царски трон,
грабил своите съседи,
оскърбявал ги с победи.
Но решил на старини
да отдъхне от войни.
И спокойно заживява.
Но съседите тогава
вдигнали се на война
срещу царската страна.
Да спаси от нападения
своите приказни владения,
цар Дадон събрал сега
многочислена войска.
И войводите не спели,
ала все погром търпели.
Чакат враг от юг — уви! —
той от изток се яви!
Спрат врага свиреп, а ето —
иде той откъм морето.
Цар Дадон от гняв беснял,
много нощи не заспал.
Все в тревога — не е лесно!
Мисъл му дошла чудесна!
за съвет при стар мъдрец,
звездоброец и скопец,
пратеник с поклон да прати.

Мъдрият дошъл в палата,
дал му истинско петле,
златно, с перести криле.
„Туй петленце светлооко
ти сложи на стълб високо —
ще ти дава то кураж,
ще ти бъде верен страж:

щом край тебе мир царува,
то така ще си кротува.
Но от чуждата страна
застраши ли те война,
тръгнат врагове незвани
или пък беда настане,
мигом златното петле
ще изпляска със криле,
ще завика нависоко,
взряно към оназ посока.“
Царят му благодарил,
с много злато го дарил.
„За услугата ти ценна —
рекъл царят възхитено —
всичко, що би пожелал,
аз веднага бих ти дал.“

Златното петле на стража
пазело от напаст вража.
Види ли беда отвън,
скача то като от сън,
зорко поглед устремява,
враг одето се задава.
„Кукуригу! — изкрещи. —
Спи спокойно, царю, ти.“
И съседите се спрели,
да нападнат не посмели;
тъй Дадон по даден знак
дал отпор на всеки враг.

В мир години извървяли
Златното петле мълчало.
Но веднъж дочул Дадон
Шум под царския балкон.
„Царю, татко на народа —
Викал първия войвода, —
Ставай, царю наш! Беда!“

„Какво има господа? —
Сънен цар Дадон ги пита. —
Кой там? Кой към нас връхлита?“
А войводата юнак
рекъл: „Петльо вика пак;
ужас всичко живо гони.“
Царят зърнал от балкона
как петлето се върти,
сочи изток и крещи.
Трябва да се бърза. „Скоро!
Всички на коне! На двора!“
Царят пратил на война
воини, водил ги сина.
Петльо млъкнал с вид достоен.
Царят вече бил спокоен.

А от фронта осем дни
не пристигат новини:
царят няма донесения
имало ли е сражения.
Петльо силно изкрещял.
Царят пак войска събрал;
срещу злия неприятел
малкия си син изпратил.
Млъкнало петлето с чест.
Нямало отново вест!
Осем дни се извървели;
хората под страх живели.
Петльо пак крещи така.
Царят пак събрал войска
и самин повел войската
без надежда във душата.

И войниците вървят
Ден и нощ по труден път.
Ни стрелба, ни вражи сили
Нито гробищни могили

Цар Дадон в степта видял.
„Що за чудо?“ — той мълвял.
Вече осми ден минава.
Царят зърнал чак тогава
сред високи планини
свилен шатър в светлини.
Тих бил шатърът чудесен;
а лежала в проход тесен
разгромената войска.
И видял в дола сега
царят кървава картина —
свидните си двама сина;
те без шлем, с пробита гръд
мъртви двамата лежат,
меч един във друг забили.
Кон до коня жално цвили,
по ливадите върви
посред кървави треви...
„Ох, соколи, рожби мили! —
царят заридан без сили. —
Ох, тежко ми в самота...
И за мен дойде смъртта.“

Всички за Дадон скърбели,
планините в стон ехтели...
А пък шатърът надлъж
се разтворил изведнъж...
Появила се девица —
Шамаханската царица,
прелестна като зора,
царя поздравила тя.
Като пред зората птица
царят млъкнал и в очите
гледал я минута, две;
своите мъртви синове
той забравил. Тя го взела
за ръка и го въвела

в своя шатър, и сама
пир му дала у дома.
На трапезата от злато
нагостила го богато;
в своя приказен палат
сложила го на креват.
Цяла седмица минава,
Царят ѝ се покорява,
омагьосан и пленен,
той пирува нощ и ден.
Най-подир с войска без слава
в път обратен заминава,
заминава за дома
царят с царската мома.
Що видяла, не видяла —
всичко зLOBата мълвяла.
А пред царския палат
шумно ги посрещнал свят —
гледал младата царица
в хубавата колесница.
Царят всички поздравил...
Сред тълпата той открил
в сарацинската капела,
като лебед с власи бели,
оня, стария мъдрец.
„О, здравей ти, мой отец! —
рекъл царят, цял в сияния. —
Казвай своите желания!“
„Царю — казал несмутим оня, —
да се наплатим.
Ти за моята услуга,
помниш, обеща без друго,
че веднага би ми дал
всичко, що бих пожелал.
Искам твоята девица,
Шамаханската царица...“
Царят кипнал изумен:

„Що желаеш ти от мен?
Бяс ли някакъв те хвана?
Ум ли в тебе не остана?
Ти съвсем си изкуфял.
Вярно, че съм обещал.
но за всичко мярка има!
Що ти трябва тя, кажи ми?
Стига! Знаеш кой съм аз?
Искай, ще ти дам завчас
злато или чин болярски,
или кон с конюшни царски,
част от царството дори!“
„Нито царство, ни пари,
искам твоята девица,
Шамаханската царица“ —
казал старият мъдрец.
Викнал царят: „Не, скопец!
Нищо ти не давам вече.
Сам се мъчиш ти, човече.
Махай се от моя дом!
Изгонете го. Бегом!“

Искал старецът да спори,
но кому ли да говори?
Царят цапнал го в тила
и смъртта му в миг дошла,
той издъхнал. Всичко живо
трепва, а се смее диво
царската мома: ха, ха!
Не я плашел и греха.
Царят, все така наежен,
я погледнал с поглед нежен.
Влезли в двора, а отвън
чул се погребален звън.
Слезнало пред всички хора
златното петле на двора
право в царската кола

и на царя във тила
острия си клюн забило
и високо се извило.
От каляската слетял,
охнал царят и умрял.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.